

SIKKERHEDSDATABLAD

Sikkerhedsdatablad efter (EF) nr. 1907/2006.

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden**1.1. Produktidentifikator:**

Hematoxylin Stain 0,75

1.2. Relevante identificerede anvendelser af stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes:

Til forskning og analyse.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet:

AX-LAB A/S

Bygstubben 12 Tlf. 35 43 18 81

2950 Vedbæk Fax 35 43 00 73

Ansvarlig for sikkerhedsdatablad (e-mail): Torben Petersen (torben@ax-lab.dk)

1.4. Nødtelefon:

82 12 12 12 (Giftlinjen – døgnåben alle dage)

PUNKT 2: Fareidentifikation**2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen:**

Væske, som kan medføre alvorlig øjenskade.

CLP (1272/2008): Eye dam. 1;H318

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

2.2. Mærkningselementer:

Indeholder: Aluminiumsulfat.

FARE

H318:

Forårsager alvorlig øjenskade.

P280:

Bær øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.

P305+ P351+ P338+ P310:

VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION eller en læge.

2.3. Andre farer: Ingen kendte.

PBT/vPvB: Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.2. Blandinger:**

% w/w	Stofnavn	CAS	EF-nr.	Index-nr.	REACHreg.nr.	Stofklassificering	Note
10,5	Ethylenglycol	107-21-1	203-473-3	603-027-00-1	-	EU: Xn;R22 CLP: Acute Tox. 4;H302	1
3-< 5	Aluminiumsulfat	10043-01-3	233-135-0	-	-	EU : Xi;R41 CLP : Eye Dam. 1;H318	-
1	Hematoxylin	517-28-2	208-237-3	-	-	EU: Xi;R36/37/38 CLP: Eye Irrit. 2; H319 Skin Irrit. 2;H315 STOT SE 3; H335	-

1) Stoffet er et organisk opløsningsmiddel.

Ordlyd af faresætninger - se punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger**4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger:**

Indånding: Bring personen i frisk luft. Holdes i ro under opsyn. Ved ubehag: Søg læge.

Hud: Skyl huden og vask grundigt med vand og sæbe. Ved hududslet, sår eller andre hudgener: Søg læge.

Øjne: Skyl straks med vand eller fysiologisk saltvand i mindst 15 min. Evt. kontaktlinser fjernes, og øjet spiles godt op. Søg i alle tilfælde læge. Skylningen fortsættes under transport til læge/sygehus.

Indtagelse: Skyl munden grundigt og drik rigelige mængder vand. Ved ubehag: Søg læge.

Forbrænding: Skyl med vand indtil smerterne er ophørt. Fjern under skylningen ikke fastbrændt tøj fra det forbrændte område. Hvis lægebehandling er nødvendig, fortsættes skylningen, indtil en læge har overtaget behandlingen.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger (fortsat)

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede:

Irritation af øjne med risiko for øjensskade. Evt. irritation af hud og slimhinder.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig:

Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler:

Vandtåge, pulver, skum eller kulsyre.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Undgå indånding af røggasser. Ved brand dannes meget giftige gasser: Primært carbonoxider.

5.3. Anvisninger for brandmandskab:

Fjern beholdere om muligt. Brug trykluftmaske ved kraftig røgudvikling.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer:

Brug personlige værnemidler - se punkt 8. Begræns spredning. Sørg for god udluftning.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:

Undgå udledning til kloak. Informer de lokale miljømyndigheder ved udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:

Opsuges med papir, granulat eller lign. Opsamles i egnede beholdere. Efterskyl grundigt med vand. Videre håndtering af spild - se punkt 13.

6.4. Henvisning til andre punkter:

Se ovenfor.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering:

Undgå indånding af dampe. Sørg for effektiv ventilation. Undgå kontakt med hud, øjne og klæder. Skift straks forurenede tøj. Vask straks, hvis huden bliver forurenede. Der skal være adgang til vand og øjenskyllflaske. Efter brug afvask med rigelig vand og sæbe.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Opbevares tørt og køligt i en veltillukket originalbeholder på et velventileret sted ved 15-30°C.

Forsvarligt, utilgængeligt for uvedkommende, adskilt fra levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.l.

7.3. Særlige anvendelser:

Se anvendelse - punkt 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/Personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre:

At. grænseværdi: 10 ppm= 26 mg/m³ **EH** (Ethylenglycol).
10 mg/m³ (Ethylenglycol, forstøvet)
1 mg/m³ (Aluminium, opløselige salte - beregnet som Al)

E = Stoffet har en EF-grænseværdi.

H = kan optages gennem huden

DNEL/PNEC: Ingen CSR.

8.2. Eksponeringskontrol:

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Sørg for effektiv ventilation.

Personlige værnemidler:

Indånding: Åndedrætsværn er ikke nødvendigt ved normal brug. Ved utilstrækkelig ventilation: Anvend godkendt maske (EN140) med partikel- og gasfilter type A/P2 (brunt mod organiske dampe). Filtrene har begrænset brugstid (skal skiftes). Læs fabrikantens anvisninger.

Hud: Beskyttelseshandsker (EN374) af f.eks. nitril skal anvendes ved risiko for direkte kontakt eller stænk. Brug beskyttelseshandsker af f.eks. nitrilgummi. Det har ikke været muligt at finde data for gennembrudstid af alle stoffer, så det må anbefales at udskifte handsken ved spild på denne. Ved spild på handsken skiftes denne straks, og hænderne vaskes grundigt med vand og sæbe.

Øjne: Tæt sluttende beskyttelsesbriller (EN166) ved risiko for stænk.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet: Ingen særlige.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber**9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber:**

Udseende:	Mørk rødviolet væske
Lugt:	Karakteristisk
Lugttærskel:	Ikke bestemt
pH:	2,6
Smeltepunkt/frysepunkt (°C):	Ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	Ikke bestemt
Dekomponeringstemperatur (°C):	Ikke bestemt
Flammepunkt (°C):	> 100
Fordampningshastighed:	Ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, luftart):	410
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser (vol-%):	Ikke relevant
Damptryk (mmHg, 20°C):	Ikke bestemt
Dampmassefylde (luft=1):	Ikke bestemt
Relativ massefylde (g/cm ³):	1,02
Opløselighed:	Blandbar med vand
Fordelingskoefficient: n-oktanol/vand, Log K _{ow} :	Ikke bestemt
Selvantændelsestemperatur (°C):	Ikke relevant
Viskositet:	Ikke bestemt
Eksplorative egenskaber:	Ikke relevant
Oxiderende egenskaber:	Ikke relevant

9.2. Andre oplysninger:

Ingen relevante.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1. Reaktivitet:**

Ingen tilgængelige oplysninger.

10.2. Kemisk stabilitet:

Almindeligvis stabilt.

10.3. Risiko for farlige reaktioner:

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås:

Undgå opvarmning.

10.5. Materialer, der skal undgås:

Stærke oxidationsmidler.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter:

Ved brand dannes meget giftige gasser: Carbonoxider.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger:**

Fareklasse	Data	Test	Datakilde
Akut toksicitet:			
Inhalation	LC ₅₀ (rotte) > 200 mg/m ³ /4H (Ethylenglycol)	Ikke oplyst	RTECS
Dermal	LD ₅₀ (kanin) = 10600 mg/kg (Ethylenglycol)	Ikke oplyst	IUCLID
Oral	LD ₅₀ (rotte) = 4000 mg/kg (Ethylenglycol)	Ikke oplyst	IUCLID
	LD _{Lo} (menneske) = 786 mg/kg (Ethylenglycol)	Ikke oplyst	RTECS
Ætsning/irritation:	Ingen hud- eller øjenirritation, menneske (Ethylenglycol)	Ikke oplyst	IUCLID
	Ætsende på øjne, kanin (Aluminiumsulfat)	OECD 405	ECHA diss.
	Ingen hudirritation, kanin (Aluminiumsulfat)	OECD 404	ECHA diss.
Sensibilisering:	Ingen hudsensibilisering, menneske (Ethylenglycol)	Patch	IUCLID
	Ingen hudsensibilisering, mus (Aluminiumsulfat)	OECD 429	ECHA diss.
CMR:	Data for genotoksicitet er ikke entydige (Ethylenglycol)	Diverse	IUCLID
	Ingen tilgængelige anvendelige data for reproduktionstoksicitet (Ethylenglycol)	Diverse	IUCLID
	Ingen kræftfremkaldende effekt, gnavere, dermal og oral (Ethylenglycol)	Ikke oplyst	IUCLID
	TD _{Lo} = 400 mg/kg/26W (rotte, continuous) "Equivocal tumorigenic agent" (Hematoxylin)	Ikke oplyst	RTECS

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger (fortsat)

Sandsynlige eksponeringsveje: Lunger, hud og mavetarmkanal.

Symptomer:

Indånding: Evt. irritation af åndedrætsorganerne.

Hud: Evt. irritation.

Øjne: Irritation med rødme og svie og risiko for øjenskade.

Indtagelse: Evt. irritation af slimhinderne i mund og svælg, kvalme, opkast diarré og mavesmerter.

Kroniske

virksomheder: Haematoxylin har vist en kræftfremkaldende effekt i forsøgsdyr. Utilstrækkelig data til konklusion for mennesker. Indånding af høje koncentrationer eller hyppig indånding af selv små mængder organisk opløsningsmiddel kan give skader på bl.a. lever, nyrer og centralnervesystem (herunder hjerneskader).

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1. Toksicitet:**

Akvatisk	Data	Test (Medie)	Datakilde
Fisk	LC ₅₀ (Dario rerio, 96 timer) > 100 mg/l (Aluminiumsulfat) LC ₅₀ (Oncorhynchus mykiss, 96 timer) = 41.000 mg/l (Ethylenglycol)	OECD 203 (FW) Statisk (FW)	ECHA diss. IUCLID
Krebsdyr	EC ₅₀ (Daphnia magna, 48 timer) > 200 mg/l (Aluminiumsulfat) EC ₅₀ (Daphnia magna, 48 timer) = 18.000 mg/l (Ethylenglycol)	OECD 202 (FW) Ikke oplyst (FW)	ECHA diss. IUCLID
Alger	EC ₅₀ (Alge, 72 timer) = 14 mg/l (Aluminiumsulfat) EC ₅₀ (Selenastrum capricornutum, 96 timer) = 6.500 – 13.000 mg/l (Ethylenglycol)	OECD 201 (FW) EPA (FW)	ECHA diss. IUCLID

12.2. Persistens og nedbrydelighed:

Ethylenglycol er letnedbrydeligt - BOD₁₅ = 71 % af ThOd.

Aluminiumsulfat er et uorganisk stof og betragtes derfor som svært nedbrydeligt.

Hematoxylin forudsiges i en computermodel (EPIsuite) til at være let nedbrydeligt.

12.3. Bioakkumuleringspotentiale:

Ethylenglycol: Log K_{ow} < 0 - ingen signifikant bioakkumulering.

Hematoxylin: K_{ow} (beregnet) = 40- 4500 – meget stor mobilitet til immobilitet kan forventes i jordmiljøer, afhængig af pH.

12.4. Mobilitet i jord:

Produktet er opløseligt i vand, dvs. god mobilitet.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering:

Indholdsstofferne er ikke PBT/vPvB iht. kriterierne i REACH bilag XIII.

12.6. Andre negative virkninger:

Ingen kendte.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse**13.1. Metoder til affaldsbehandling:**

Til kommunal opsamlingsplads eller Kommunekemi.

Kemikalieaffaldsgruppe: **EAK-kode:**

Z 16 05 06 (rester)

H/Z 15 02 02 (absorptionsmidler forurenede med produktet)

PUNKT 14: Transportoplysninger

(ADR/RID/IMDG/IATA)

14.1. UN-nr.: Ingen

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name): Ingen

14.3. Transportfareklasse(r): Ingen

14.4. Emballagegruppe: Ingen

14.5. Miljøfarer: Ingen.

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren: Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden: Ikke relevant.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø:

Må ikke bruges af unge under 18 år (jf. Arbejdsministeriets bek. om unges arbejde).

Ved en arbejdspladsvurdering skal det sikres, at ansatte ikke er udsat for påvirkninger, der kan indebære en risiko ved graviditet eller amning (jf. Arbejdstilsynets bek. om arbejdets udførelse).

Anden mærkning:

PR-nr.: 2220219

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering:

Ingen CSR.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Faresætninger angivet under punkt 2 og 3:

- R 22: Farlig ved indtagelse.
R 36/37/38: Irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden.
R 41: Risiko for alvorlig øjenskade.
H302: Farlig ved indtagelse.
H315: Forårsager hudirritation.
H318: Forårsager alvorlig øjenskade.
H319: Forårsager alvorlig øjenirritation.
H335: Kan forårsage irritation af luftvejene.

Forkortelser:

At. = Arbejdstilsynet

CMR = Carcinogenicitet, mutagenicitet og reproduktionstoksicitet

CSR = Chemical Safety Report (Kemikaliesikkerhedsrapport)

EC₅₀ = Effect Concentration 50 % (Effektkoncentration 50 %)

DNEL = Derived No-Effect Level (Udledt nuleffektniveau)

FW = Fresh Water (Ferskvand)

LC₅₀ = Lethal Concentration 50 % (Dødelig koncentration 50 %)

LD₅₀ = Lethal Dose 50 % (Dødelig dosis 50 %)

PBT = Persistent, Bioaccumulative, Toxic (Persistent, bioakkumulerende, giftig)

PNEC = Predicted No-Effect Concentration (Beregnet nuleffekt-koncentration)

TC_{Lo} = Toxic Concentration Low (Laveste skadelige koncentration)

TD_{Lo} = Toxic Dose Low (Laveste skadelige dosis)

vPvB = very Persistent, very Bioaccumulative (Meget persistent, meget bioakkumulerende)

Litteratur:

ECHA diss. = REACH Registreringsdossier fra ECHA's hjemmeside

IUCLID = International Uniform Chemical Database Information (International kemikaliedatabase med information om kemiske stoffer)

RTECS = Register of Toxic Effects of Chemical Substances (database over toksiske effekter af kemiske stoffer)

Rådgivning om oplæring/instruktion:

Produktet må kun anvendes af personer, som nøje er instrueret i arbejdets udførelse og som har kendskab til indholdet i dette sikkerhedsdatablad.

Yderligere oplysninger:

Udarbejdet ud fra de oplysninger tilgængelige for Alttox d. 20. maj 2015.

Ændringer siden forudgående version:

1-16.

Udarbejdet af: Alttox a/s - Tonsbakken 16-18 - 2740 Skovlunde - Tlf. 38 34 77 98 / BN – kvalitetskontrol PW